

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת עידית בן-דב ג'וליאן

תובעים 1. ר. ק.
ע"י בא כח עו"ד אלון גרוסבוים ועו"ד יניב אזולאי
2. י. א. א.

נגד

נתבעים 1. א. פ.
2. מ. פ.
שניהם ע"י בא כח עו"ד ברכה פודורובסקי

פסק דין

1 שתי תביעות על הפרק:

2 האחת – תביעת התובעים למתן פסק דין הצהרתי, לפיו במועד פטירת אמם המנוחה היתה הנחלה ב...
3 הרשומה על שם הנתבעים שייכת לעיזבון המנוחה, ובהתאם ומכח צו ירושה שניתן אחר המנוחה
4 שייכת לתובעים ולנתבעת 1 בחלקים שווים, כל אחד שליש – תמ"ש 52933-03-16.

5 השנייה – תביעה כספית ע"ס 299,483 ₪ עבור דמי שימוש ראויים בנחלה ממועד פטירת המנוחה –
6 תמ"ש 52891-03-16.

7 הרקע העובדתי הנדרש לעניין והשתלשלות ההליכים המשפטיים

8 1. התובעים והנתבעת 1 הינם אחים, ילדי המנוחים צ. א. ז"ל אשר נפטר ביום 7.7.88 וה. א.
9 ז"ל אשר נפטר ביום 21.2.10 בגיל 94 (להלן: "המנוחה").

10 2. התביעה במקור הוגשה על ידי התובעת נגד הנתבעים 1-2 והתובע 2.
11 התובע 2 בכתב הגנתו תמך בנטען על ידי התובעת ובהמשך ההליך צורף לבקשתו כתובע נוסף,
12 בהחלטה מיום 28.11.17.

13 3. המנוחים התגוררו בנחלה ב... משנת 1949 ועד יום מותם.
14 המנוחים, ניצולי שואה, הגיעו ל... בשנת 1949 אשר קלט 12 משפחות ניצולי שואה, וקיבלו
15 מגרשים לבניית בתיהם בשטח הכפר. המנוחים קיבלו משק עזר בשטח של שני דונם בקירוב
16 בתוך חלקה בלתי מחולקת מס' 12 בגוש ... עליה קיימים הבית ובנייני משק העזר.
17
18

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

- 1 המקרקעין בבעלות הקרן הקיימת לישראל ומנוהלים על ידי רשות מקרקעי ישראל.
- 2 ביום 30.3.09 נערכה פרצלציה. חלקת המגורים בשטח 1,232 מ"ר קיבלה מס' חלקה 74
- 3 בגוש..., הרשומה ברמ"י.
- 4 על חלקת המגורים בנוי בית ובו שלוש דירות (להלן: "חלקה 74" או "חלקת המגורים").
- 5
- 6 4. בשנת 1962 רכשו המנוחים זכויות חכירה בפרדס (כיום חממות) בשטח של 7.811 דונם
- 7 והידוע גם כחלקה 29 בגוש ... (להלן: "חלקה 29") וכן אדמת מספוא (כיום פרדס) בשטח של
- 8 5.954 דונם הידוע כחלקה 9 בגוש ... (להלן: "חלקה 9") מידי משפ' פ... שהיו בעלי נחלה
- 9 אחרת בכפר.
- 10 חלקות 29 ו-9 יכוננו להלן יחד: "החלקות המעובדות".
- 11 עם רכישת החלקות המעובדות השלימו המנוחים את משק העזר שלהם למשק חקלאי מלא,
- 12 ואילו הזוג פ. נרשמו כמשק עזר גרידא.
- 13 החלקות המעובדות רשומות במרשם המקרקעין מיום 29.12.76 על שם הנתבעים.
- 14 בפני ביהמ"ש לא הוגשו מסמכים המלמדים מה היה מעמדם של המנוחים ומהו מעמדם של
- 15 הנתבעים למעט העובדה שהינם חברים באגודה. לא צורף ההסכם בין המנוחים לבין האגודה
- 16 ולבין מנהל מקרקע ישראל (כיום רמ"י).
- 17 התובעים, כמי שעותרים למתן סעד הצהרתי לפיו הינם זכאים כל אחד ל 1/3 מזכויות
- 18 החכירה או זכויות בר הרשות של המנוחים בחלקות, בחרו שלא לצרף כנתבעים נוספים את
- 19 רמ"י כבעלים במקרקעין, הסוכנות או האגודה לצורך בירור מעמדם של המנוחים והוכחת
- 20 טענתם כי יש אפשרות לפצל בין חלקת המגורים לבין החלקות המעובדות.
- 21
- 22 5. ביום 13.10.76 העבירו המנוחים את זכויותיהם בחלקות 29 ו-9 לנתבעת 1 בתצהירי העברה
- 23 ללא תמורה. הנתבעת 1 העבירה מחצית מהזכויות לבעלה, הנתבע 2.
- 24 הזכויות כאמור נרשמו על שם הנתבעים.
- 25 במועד העברת זכויות החכירה הנתבעים התגוררו בדירה צמודה לבית המנוחים.
- 26
- 27 6. במהלך השנים 2008-2010 ערכה המנוחה, מספר צוואות. סמוך לאחר עריכת כל צוואה
- 28 ביטלה את אותה צוואה. ילדיה התובעים והנתבעת 1 היו מעורבים בעריכת הצוואות ואף
- 29 נערכו הסכמים עם המנוחה בנוגע לעיזבונה:
- 30
- 31 - ביום 27.5.08 ערכה המנוחה צוואה בעדים, אצל עו"ד א., בה ציוותה את חלקת המגורים
- 32 ושתי החלקות הנוספות לשלושת ילדיה, תוך מתן זכות חזקה ושימוש בכל אלה לנתבעים
- 33 עד יום מותם, כאשר לאחר מכן ניתן יהיה למכור את הרכוש ולחלקו כמפורט בצוואה
- 34 (נספח 6 לתצהיר התובעת).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

- 1 **ביום 2.6.09** ערכה המנוחה צוואה חדשה בעדים, בה ציוותה את חלקת המגורים ושתי
2 החלקות הנוספות לנתבעים, ואת הכספים וחשבונות הבנק ציוותה לתובעים (נספח 7
3 לתצהיר התובעת).
4 **ביום 19.7.09** נרשם בכתב יד הנחזה להיות כתב ידה של המנוחה ובחתימת המנוחה:
5 **"הנני החתומה כאן יודעת ואין אני מסכימה לזה כלל"** (נספח 8 לתצהיר התובעת).
6 על גבי עותק נוסף של צוואה זו נרשם במועד מאוחר יותר בכתב יד הנחזה להיות כתב
7 ידה של המנוחה (נראה מיום 10.8.09) כי היא מבטלת אותה (נספח 9 לתצהיר התובעת).
8 **ביום 19.7.09** חתמו המנוחה ושלושת ילדיה על מסמך שכותרתו "הסכם צוואה" לפיו
9 לאחר פטירת המנוחה יהיה הבית של הנתבעים וכל האדמות מלבד הבית ויתרת הכספים
10 יחולקו בין התובעים (נספח 8 לתצהיר התובעת).
11 **ביום 13.8.09** חתמו המנוחה ושלושת ילדיה על מסמך חדש הנחזה להיות צוואה, רשום
12 בכתב ידה של אשתו של התובע 2, בו נרשם כי המנוחה מצווה לתובעים את החלקות
13 המעובדות וחשבונות הבנק. בית המגורים והחלקה סביבו שייכים לנתבעים. מסמך זה
14 חתום על ידי המנוחה ושלושת הילדים (נספח 10 לתצהיר התובעת).
15 במועד לא ידוע לאחר מכן נרשם בכתב יד על גבי אותו מסמך: **"הריני מבטלת צוואתי זו**
16 **מיום 13-aug-2009"**. ובחתימת המנוחה.
17
18 **ביום 21.2.2010** הלכה המנוחה לבית עולמה.
19 לאחר פטירתה הגישה התובעת באמצעות בנה עו"ד ד. בקשה לרשם לענייני ירושה למתן צו
20 ירושה אחר המנוחה.
21 בהעדר התנגדות, ניתן ביום 27.4.10 צו ירושה אחר המנוחה לפיו חלקו של כל אחד מילדיה
22 התובעים והנתבעת 1 הינו 1/3 בעיזבון.
23
24 **ביום 24.3.16** הגישה התובעת את התביעות שלפני, למתן פסק דין הצהרתי ולדמי שימוש.
25 בדיון מיום 26.1.17 הסכימו הצדדים כי התביעה לדמי שימוש תתברר לאחר הכרעה בתביעה
26 למתן פסק דין הצהרתי ובהתאם לתוצאה (עמ' 7, שו' 27-28).
27
28 **ביום 25.1.17**, לאחר הגשת תצהירי הנתבעים, שת ליבו של בא כח התובעת כי תצהיר המתנה
29 אשר צורף לכתב ההגנה חתום על ידי המנוחים, לא אומת על ידי עורך דין. זאת בשונה
30 מתצהיר המנוחים שנמצא בתיק המנהל ומאומת ע"י עו"ד ק.
31 התובעים הגישו בקשה לתיקון כתבי התביעה לאור כך ובימ"ש נעתר לבקשה בהחלטה מיום
32 5.3.17, כפוף לתשלום הוצאות הנתבעים בסך 2,000 ₪.
33 כתבי תביעה מתוקנים הוגשו ביום 6.4.17.
34

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

10. בהחלטה מיום 28.11.17 נעתר ביהמ"ש לבקשת התובע 2 לצרפו כתובע נוסף בתביעות.
11. מטעם התובעים העידו ונחקרו התובעים ושני ילדיה של התובעת, עו"ד ד. ועו"ד א..
- מטעם התובעים העידו התובע, בנם של התובעים מר פ., וכן מר א. ומר מ., שניהם תושבי הכפר וחברי אגודה.
- הנתבעת לא הגישה תצהיר ולא נחקרה לנוכח מצבה הרפואי הנפשי הנטען. הנתבעת צרפה אישור סיכום ביקור מהמרפאה לבריאות הנפש בהלל יפה מיום 18.6.17, שם פורט מצבה הנפשי ונרשם "השתתפות בתהליך משפטי עלול לגרום לירידה במצבה הנפשי ועקב כך לא רצוי".
- יש לציין כי התובעת עצמה מצאה לפרט על מצבה הנפשי של הנתבעת משך השנים בכתב התביעה (סע' 8) ובתצהיר עדותה הראשית (סע' 11).

טענות הצדדים

12. טענות התובעים
- א. הצוואה מיום 3.6.09 נערכה בהשפעת התובעים שלא רוו נחת מהצוואה הקודמת מיום 27.5.08 שם ציוותה המנוחה את כל הנחלה לשלושת ילדיה בחלקים שווים (עם זכות מגורים לנתבעים עד 120). בצוואה זו ביקשו כי המנוחה תצווה להם את חלקת המגורים ולתובעים את החלקות המעובדות והכספים בחשבונות הבנקים המהווים סכום זניח לעומת שווי החלקות.
- ב. הסכם הצוואה מיום 19.7.09 עליו חתמו הצדדים והמנוחה, אף הוא היה ביוזמת התובעים, הורה כי התובעים הינם בעלי חלקת המגורים ואילו התובעים הינם בעלי החלקות המעובדות. הגם שאין להסכם זה כל תוקף הוא מלמד על אומד דעתם של התובעים שביקשו לנכס להם את חלקת המגורים, שאילו קיבלוה קודם לא היה כל צורך בעריכת הסכם זה.
- ג. התובעים לא היססו להציג בפני התובעים מצג שווא לפיו הם בעלי חלקת המגורים, והחלקות המעובדות יהיו בבעלות התובעים, שעה שהיה ידוע להם באותה עת כי החלקות המעובדות ניתנו להם לטענתם במתנה כבר בשנת 1976. בכך ביקשו להותיר את התובעים חסרי כל.
- ד. חרף הסכם הצוואה עליו חתמו הצדדים, שבו התובעים וערכו למנוחה ביום 13.8.09 צוואה בכתב יד לפיה חלקת המגורים שלהם והחלקות המעובדות של התובעים. אולם, כך לטענת התובעים, כבר באותו היום כתבה המנוחה על גבי הצוואה כי הינה מבטלת צוואה זו וחתמה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

ה. הצוואות בחתימת המנוחה מלמדות כי הנתבעים חשקו בחלקת המגורים. יש בכך ללמד
שלו היו מקבלים הנתבעים חלקה זו בשנת 1976 לא היו נדרשים לערוך צוואות אלו.
ו. לאחר פטירת המנוחה פנתה התובעת או מי מטעמה לטפל בבקשה לרישום צו הירושה,
אז התברר לה לתדהמתה כי החלקות המעובדות 29 ו-9 רשומות זה מכבר, משנת 1976,
על שם הנתבעים בהעברה ללא תמורה מהמנוחה.
ז. המנוחים לא העבירו מעולם את חלקת המגורים לנתבעים. בתצהירי ההעברה ללא
תמורה לא נזכר כלל הבית או חלקת המגורים ולא בכדי, שכן המנוחים מעולם לא היו
חותמים על תצהירים שכאלה ונותנים בחוסר כל.
ח. החלקות המעובדות נרכשו בנפרד על ידי המנוחים ולא היו חלק אינטגרלי מחלקת
המגורים. מסמך מנהל מקרקעי ישראל מיום 10.11.76 בו נשאלו המנוחים מה עם חלקה
א' עליה בנוי הבית מלמד כי הבית לא נרשם במנהל על שם הנתבעים.
ט. גם בתצהירי המתנה הנוגעים לחלקות אין ממש ויש להורות על בטלותם.
במסגרת ההליך הוצגו מספר העתקים של תצהירי המתנה. בחלק מהעותקים חתומים
המנוחים בלבד ללא אימות על ידי עורך דין. המנוחים לא חתמו על התצהיר כדין בפני
עורך דין, אלא שהנתבעים החתימו את המנוחים על התצהיר והביאו אותו כשהוא כבר
חתום, אל עורך הדין שהוסיף בדיעבד ובשלב מאוחר יותר את התאריך ואת אימות
החתימה או שאף זאת לא קרה. מדובר בזיוף.
תצהיר המתנה נחתם בשנת 1976 בה לא היו מחשבים ומדפסות, וניכר כי מדובר במסמך
שהודפס במכונת כתיבה. אין זה סביר ש"הסתובבו" עותקים שלא לצורך.
י. יש ליתן משקל גבוה לכך שפרט לחתימה בודדת ויחידה זו של המנוחים על התצהיר, לא
נמצאה אף חתימה נוספת שלהם על מסמכי העברת זכויות כלשהם, לרבות שטרי העברת
הזכויות. נטל ההוכחה כי תצהיר נחתם ואומת כדין מוטל על כתפי הנתבעים ולא הורם.
יא. על יסוד כל האמור מבקשים התובעים להצהיר כי העברת הזכויות בחלקות המעובדות
נעשתה שלא כדין והיא בטלה ומבוטלת מעיקרה. החלקות היו שייכות למנוחה במועד
פטירתה והן מהוות חלק מעיזבונה. גם הזכויות בחלקת המגורים היו שייכות למנוחה
במועד פטירתה ואף הן מהוות חלק מעיזבונה לו זכאים היורשים כמפורט בצו הירושה.
יב. **בתביעה הכספית לדמי שימוש** - עותרים התובעים לחייב את הנתבעים בתשלום עבור
שימוש בשלוש דירות המגורים בנחלה – דירה בה מתגוררים הנתבעים, דירה בה מתגורר
מי מבני משפחתם של הנתבעים ודירה מושכרת.
התובעים מעמידים את דמי השימוש הראויים בגין שלושת הנכסים ע"ס 10,000 ₪
בחודש ועותרים על קבלת חלקם ממועד פטירת המנוחה.
בנוסף, עותרים התובעים לקבלת חלקם בדמי שימוש בחלקה 29 – אותם מעמידים ע"ס
400 ₪ בחודש.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

13. טענות הנתבעים
- א. הנתבעים הינם בעלי הזכויות הרשומים במלוא הזכויות במשק - בנחלה הכוללת את חלקה 74 עליה בנויים בית המגורים ומבני המשק, ובחלקות המעובדות, כבר משנת 1976, מזה למעלה מארבעים שנים. המנוחים העבירו את כלל הזכויות במשק לנתבעים עוד בחייהם, במתנה אשר הסתיימה ברישום. הנתבעים הינם חברי האגודה השיתופית החקלאית ... ואין זכויות בנחלה בלי חברות באגודה.
- ב. הנתבעים ניהלו, מנהלים ומעבדים את המשק משך שנים רבות. הם ששילמו ומשלמים במהלך השנים את כל חשבונות המשק, דמי החכירה לרמ"י וכל תשלום אחר החל על המשק. הנתבעים השקיעו כספים רבים במשק ובבית המגורים לאורך כל התקופה.
- ג. הגשת התביעה על ידי התובעים נועדה לעשיית עושר שלא כדין על חשבון הנתבעים. התביעה טורדנית וקנטרנית ודינה להידחות על הסף מחמת העדר עילה, התיישנות ומעשה בית דין. לחילופין מחמת שיהוי רב בהגשתה אשר גרם נזק ראייתי כבד לנתבעים לרבות העובדה כי חלק ניכר מהעדים הלכו לעולמם, לרבות עו"ד ק. ועו"ד ל..
- ד. התיישנות – עילת התביעה קמה לתובעים בשנת 1976 עם החתימה על תצהיר המתנה. התובעים הגישו התביעה בשנת 2016, בחלוף 40 שנה. תביעה במקרקעין מתיישנת לאחר 15 שנים, ואם נרשמו בספרי האחוזה לאחר סדור זכות קניין לפי פקודת הקרקעות – 25 שנים. לחילופין, עילת התביעה קמה בשנת 2000 עת הוציאה התובעת נסח רישום מלשכת רישום המקרקעין. גם ממועד זה התיישנה התביעה.
- ה. שיהוי – משנת 1976 התובעים שקטו על שמריהם והחרישו 40 שנה ולא עשו מאומה וזאת בניגוד לרישום המפורסם לכולי עלמא. לכל המאוחר התובעים ידעו על העובדות בשנת 2000.
- השיהוי הרב מעיד על קלישות טענות התובעים ועל זניחת זכויות וויתור על קבלת הסעד.
- ו. התובעים ידעו עוד בחיי המנוחה כי הנתבעים הינם בעלי הזכויות במשק. כבר בשנת 2007, עוד בחיי המנוחה החתים בנה של התובעת את הנתבעת על יפוי כוח לפיו ביקש לעיין או לצלם מסמכים בקשר עם הנחלה כולה לרבות בית המגורים מתיק רמ"י. ברי כי התובעים ידעו שהזכויות רשומות על שם הנתבעים, שאם לא כן מדוע היו צריכים יפוי כוח מהנתבעת ולא ביקשו יפוי כוח מהמנוחה שהיתה אז בחיים.
- ז. התובעים בעתירתם להצהיר על זכותם בנחלה מכח צו הירושה מתעלמים מהעובדה הבסיסית והמהותית לפיה למנוחים לא היו זכויות בנחלה בעת פטירתם והיו רק דיירים.
- ח. תביעה לסעד הצהרתי מחייבת את התובע בתום לב וניקיון כפיים ואין כך בעניינינו.
- התובעת עושה שימוש בחוסר תום לב במסמכי הנחלה שהתקבלו מרמ"י תוך מצג שווא, חריגה מהרשאה ועבירה על כללי האתיקה של לשכת עורכי הדין מכוח יפוי כוח שנתנו

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

- 1 הנתבעים לשני ילדיה, עורכי דין, לצורך הליכים קודמים, והם עשו בהם שימוש שלא
- 2 לצורך נתינתם.
- 3 ט. התובעת קיבלה לאורך השנים מההורים המנוחים סכומי כסף רבים וגבוהים. לתובע
- 4 רכשו ההורים המנוחים דירה בחדרה.
- 5 י. כיום, לאחר שנים רבות שהנתבעים עבדו והשקיעו במשק, בעבודה קשה בחקלאות
- 6 מבקשים התובעים לרדת לחייהם של הנתבעים לעת זקנתם, לשלול מהם את קורת הגג
- 7 שנותרה להם, בעת שפרנסתם היא על קצבת נכות של הנתבעת ופנסיה נמוכה של הנתבע.
- 8 יא. התובעים אינם מתגוררים ב.... התובעת לאחר נישואיה עזבה את בית ההורים והינה
- 9 חילונית והתובע עזב בשנת 1971 את הבית.
- 10 יב. ככל שבימ"ש ייעתר לתביעה, יש לקבוע כי לנתבעים זכות לדיירות מוגנת במשק או
- 11 זכויות מכוח השקעותיהם הרבות לאורך השנים.
- 12 יג. טענות התובעים לפיהם תצהירי המתנה מזויפים אינה מעלה ואינה מורידה מזכויותיהם
- 13 הרשומות המוחלטות של הנתבעים בנחלה.
- 14 יד. לאחר שהמנוחים רכשו בשנת 1962 את החלקות המעובדות הושלם המשק החקלאי
- 15 שלהם ליחידה משקית אחת שלמה – נחלה. הנחלה לא ניתנת לפיצול על פי דיני מדינת
- 16 ישראל, הוראות רמ"י, הסכמי החכירה שבין רמ"י לבין המתישבים, הסכמים בין רמ"י
- 17 לבין אגודות חקלאיות, המבנה המשפטי של האגודות החקלאיות והתקנון שלהן,
- 18 הסכמים שבין המתישבים לאגודות ובינם לבין עצמם ופסיקת בתיהמ"ש.
- 19 משכך, גם לו רצו המנוחים להעביר רק חלק מזכויותיהם בנחלה בשנת 1976, לא היו
- 20 יכולים לעשות זאת.
- 21 טו. המכתבים מיום 19.5.76, 6.10.76, 29.10.76, 14.8.77 מעידים כי הנתבעים הינם בעלי
- 22 הזכויות בנחלה לרבות חלקת המגורים.
- 23 טז. הצוואות אינן רלוונטיות ואין לסמוך עליהן במאום, כך אף לשיטת התובעים. הזכויות
- 24 במשק הועברו לידי הנתבעים בשנת 1976, עובר לעריכת הצוואות. על כן טענת התובעים
- 25 לפיה הנתבעים לחצו על המנוחה לרשום צוואה לטובתם הינה מופרכת לחלוטין.
- 26 התובעת וילדיה הם אלו שהפעילו לחץ על המנוחה לערוך את הצוואות. מצבה של
- 27 המנוחה בעת עריכת הצוואות לא אפשר לה לרדת לפרטי פרטים כפי שנרשם בצוואות.
- 28 בדיעבד נודע לנתבעים, כי ילדי התובעת, שחלקם עורכי דין במקצועם, הם שלקחו את
- 29 המנוחה לעו"ד ע. לעריכת צוואה. המנוחה פחדה מהתובעת ומהאפשרות כי תתגורר
- 30 במושב, ומשכך לא ספרה לתובעת כי הזכויות בבית ובנחלה כבר הועברו לפני שנים
- 31 לנתבעים. התובעת היא שהגישה בקשה לצו ירושה ולא ראתה בצוואות כתקפות.
- 32

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

יז. טענת התובעים כי לא ידעו בחיי המנוחים על העברת הזכויות אינה נכונה ובוודאי אינה רלוונטית ואינה יכולה לערער את העובדה שהזכויות בנחלה כולה הועברו לנתבעים ונרשמו דה-פקטו על שמם בפנקסי הרישום ברשויות הרלוונטיות.
יח. דין התביעות להידחות במלואן ויש לחייב התובעים בהוצאות ושכר טרחה.

14. תשובת התובעים, בהתאם לרשות שניתנה

א. יש לדחות את טענת ההתיישנות. התובעים כלל לא ידעו על העברת זכויות כלשהן עובר למועד פטירתה של המנוחה. הנתבעים עצמם בסעי' 106.12 לכתב ההגנה טוענים זאת. הנתבעים לא הודיעו לתובעים על העברת הזכויות ובסעי' 106.8 לכתב ההגנה הפנו את התובעים למרשם הפומבי לשם גילוי דבר העברת הזכויות. אם קיימת התיישנות הרי שיכולה להיות רק לגבי החלקות המעובדות ולא לעניין חלקת המגורים שהזכויות בה לא הועברו לידי הנתבעים.

יש לדחות גם את הטענה לפיה התובעים ידעו כבר בשנת 2000 על העברת הזכויות. נסח הטאבו משנת 2000 היה מצוי בתיק המנהל ולאחר מות המנוחה הוצאו המסמכים על ידי התובעת או מי מטעמה וצורפו לכתב התביעה. מכל מקום מדובר במקרקעין מוסדרים שתקופת ההתיישנות הינה 25 שנים.

ב. טענת השיהוי עומדת לחובת הנתבעים, שעה שהם הסתירו את תצהירי המתנה של החלקות המעובדות, פעלו לעריכת צוואות של המנוחה תוך הטעיית התובעת.

ג. יפוי הכח משנת 2007 עליו החתים בנה של התובעת את המנוחה ואת הנתבעת היה לצורך טיפול בסכסוך הנוגע להצבעות כפולות במושב. לא עלה על דעת התובעת ובנה לבדוק את מצב הזכויות בנחלה. ידוע היטב לנתבעים כי צילום יפוי הכח הגיע לתיק המנהל רק בשנת 2010 לאחר פטירת המנוחה לצורך רישום צו הירושה. רק אז נודע לתובעים כי החלקות המעובדות הועברו לידי הנתבעים.

ד. בניגוד לטענת הנתבעים כי הם אלו ששילמו את כל החשבונות עבור ארנונה, מיסי ועד ועוד, המנוחים הם אלו ששילמו את החשבונות ואף זכו להנחות בשל כך שהיו ניצולי שואה.

בכל הנוגע לשיפוץ בית המנוחים הרי שהתובעת נשאה בכל עלות השיפוצים.

ה. טענת הנתבעים לפיה לא ניתן היה להעביר את החלקות המעובדות ללא חלקת המגורים, הרי שמדובר בחרב פיפיות מאחר וחלקת המגורים לא הועברה לידי הנתבעים. יוצא איפוא שגם החלקות המעובדות לא הועברו לידיהם.

ו. הסבר הנתבעים על אופן טיפולו של עו"ד ק. לא משכנע. עולה מהם כאילו גם הנתבעים לא חתמו בזמן אמת על יפוי הכוח.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

דיון והכרעה

דין הטענה להתיישנות התביעות – להידחות

15. לטענת הנתבעים עילת התביעה קמה לתובעים כבר בשנת 1976 לאחר רישומם של הנתבעים כבעלי הזכויות בנחלה במרשם המקרקעין, שהינו מרשם פומבי. אין חולק כי לא הנתבעים ולא המנוחים הביאו לידיעת התובעים דבר הענקת המתנה לנתבעים בשנת 1976 או לאחר מכן, וזאת מודה אף הנתבע בחקירתו. משכך נדחית הטענה בדבר קיומה של עילת תביעה בשנת 1976, מעבר לכך כי המנוחה היתה בין החיים במועד זה. מעבר לכך, בצוואה מיום 27.5.08 התייחסה המנוחה לנחלה וציוותה 50% מהזכויות בה לנתבעים, לאחר 120. משכך התרשמתי כי גם במועד זה לא היה ידוע לתובעים דבר הענקת המתנה בשנת 1976.

טענת הנתבעים לפיה קמה לתובעים עילת תביעה כבר בשנת 1976 דינה להידחות.

16. התובעת צרפה לתביעתה נסח טאבו מיום 7.11.2000 שם רשומים הנתבעים בעלי הזכויות בחלקות המעובדות, חלקות 9 ו-29. לטענת התובעת, רק לאחר פטירת המנוחה בעת פנייתה למנהל ופתיחת התיק הוציאה את נסח הטאבו. אני מקבלת גרסה זו של התובעת, בהינתן נוסח הצוואה משנת 2008 עליה ידעה התובעת וכאשר סביר להניח כי לו ידעה התובעת כבר בשנת 2000 כי חלקות אלו רשומות על שם הנתבעים היה הדבר נטען על ידה בזמן אמת.

17. טענת הנתבעים לפיה היה ידוע לתובעים כבר בשנת 2007 דבר הענקת המתנה בהתבסס על יפוי כוח שהחתים בנה של התובעת את המנוחה והנתבעת, לא הוכחה. יפוי הכח ניתן למטרה מסוימת כפי שטען בנה של התובעת בתצהירו ובחקירתו, לצורך סכסוך במושב בגין הצבעות כפולות ולא לשם פנייה למנהל לפתיחת התיק (סעי' 52 לתצהירו). מכל מקום, דין הטענה להדחות מאותו נימוק בו נדחתה הטענה בדבר ידיעתם של התובעים על המתנה בשנת 2000, לאור נוסח הצוואה משנת 2008.

18. מעדות בנה של התובעת מר ד. עולה, כי סמוך לאחר פטירת המנוחה בשנת 2010 אחותו פנתה לבקשתו למינהל ונאמר לה שאין רישום זכויות ע"ש המנוחה. העד אמר לה להשתמש ביפוי הכח שניתן על ידי הנתבעת בשנת 2007. שני ילדיה אלו של התובעת הנם עורכי דין במקצועם. לאחר פטירת המנוחה, בשנת 2010 נודע להם לראשונה שהזכויות בנחלה אינן רשומות על שם המנוחה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

19. משכך אני מוצאת כי עילת התביעה קמה רק לאחר פטירת המנוחה ביום 21.2.2010.
הגשת התביעה בחודש נובמבר 2016 עומדת בתקופת ההתיישנות, בין אם מדובר במקרקעין
שאינם מוסדרים (15 שנים) ובין אם במקרקעין מוסדרים (25 שנים), בהתאם לסעיף 5 בחוק
ההתיישנות, התשי"ח-1958.

הגם שחל שיהוי בהגשת התביעה, לא מצאתי לדחותה מטעם זה

20. המנוחה נפטרה ביום 21.2.10 ואילו התביעה במקור הוגשה ביום 24.3.16, כשש שנים לאחר
הפטירה. טענת התובע לפיה פנה לנתבעים בדרכי נועם אינה יכולה להוות תחליף להגשת כתב
תביעה בסמוך לאחר פטירת המנוחה, גם לא התלבטויותיה של התובעת כפי שטענה, שכן
נוצר מצג לפיו התובעים ויתרו על זכותם הלכאורית.
לצד זאת, במרכזה של התביעה עומדת זכות הקניין, אשר זכתה למעמד של זכות יסוד
במסגרת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. על מנת לדחות תביעה בעניין זכות במקרקעין
מחמת שיהוי, נדרשים טעמים כבדי משקל.

21. שיקולים נוספים הנם הסתמכות של הנתבעים משך למעלה מ-40 שנים על זכותם במקרקעין
שהוענקה להם במתנה כבר בשנת 1976. יחד עם זאת לא ניתן גם להתעלם מכך שהמנוחים
והנתבעים יחד לא מצאו לידע את התובעים בדבר הענקת המתנה.

22. גם אם נמצא שלא לדחות התביעה מטעם זה בלבד, הרי שקיימת משמעות לשיהוי, לחובת
התובעים, ועל כך יורחב עוד להלן.

תוקפם של תצהירי המתנה משנת 1976

תחילה תובא להלן השתלשלות העניינים בכל הנוגע להעברת הזכויות במתנה מהמנוחים לנתבעים:

23. ביום 19.5.76, כחמישה חודשים עובר לחתימת תצהירי המתנה, שלח המנוח מכתב
למזכירות הכפר בו ביקש לאשר העברת החברות שלו ושל המנוחה עם כל הזכויות
והחשבונות מהעבר לנתבעים. במכתב ציין כי מאותו מועד יהיו הוא והמנוחה תושבי הכפר
(נספח ו1 לתצהיר הנתבע).

24. ביום 6.10.76 שלחה האגודה מכתב לרמ"י וביקשה לקבל הסכמתה להעברת החכירה **במשק**
ובחלקות המעובדות מהמנוחים לנתבעים זאת היות והמנוחים מפאת גילם מתקשים בעיבוד
המשק. האגודה קבלה את הנתבעים כחברים במושב ואישרה העברת הזכויות במשק
מהמנוחים לנתבעים (נספח ו2 לתצהיר הנתבע).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

25. ביום 13.10.76 חתמו המנוחים על תצהיר מתנה בפני עו"ד ק. בזו הלשון:

"אנו החתומים מטה צ. א. ו-ה. א. מ... לאחר שהוזהרנו כי עלינו לומר את האמת וכי נהיה צפויים לעונשים הקבועים בחוק באם לא נעשה כן, מצהירים בזה כדלקמן:-

1. אנו הננו הבעלים של משק חקלאי ב... שיש לעבדו בעבודה עצמית והמתבטא בין היתר בזכות חכירה לגבי חלקות 29 בגוש ... ו-9 בגוש ... - (להלן לשם הקיצור - "המשק החקלאי").

2. אנו מעבירים, ללא תמורה, את המשק החקלאי הנ"ל לבתנו ה. ר. פ., וזאת לשם המשך קיומו וביסוסו של המשק החקלאי.

3. זכויות החכירה שלנו בחלקות 29 בגוש ... ו-9 בגוש ... הן כל הזכויות החכירה שלנו בכפר הראה.

4. המשק החקלאי הנ"ל היה עיקר עיסוקינו והקדשנו לעיבודו ופתוחו את רוב זמננו.

5. זו העסקה הראשונה במקרקעין הנ"ל הנעשית בינינו.

6. תצהירנו זה ניתן בתמיכה לבקשתנו לקבוע את תוספת המס כמשק חקלאי, ולמתן פטור ממס שבח מקרקעין.

7. אנו מצהירים כי החתימה מטה היא חתימתנו וכי תוכן האמור לעיל אמת".

(נספח ג1 לתצהיר הנתבע)

26. באותו היום חתמה הנתבעת בפני עו"ד ק. על קבלת המתנה, בזו הלשון:

אני הח"מ ה. פ. , מ..., לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק באם לא אעשה כן, מצהירה בזה כדלקמן:-

1. צ. י. א. וה. א. הם הורי ואני מקבלת מהם את המשק החקלאי שלהם ב..., המתבטא בין היתר בזכות חכירה הרשומה בחלקות 29 בגוש ... ו-9 בגוש

2. אני מקבלת את המשק החקלאי הנ"ל מהורי צ. י. א. וה. א. ללא תמורה, וזאת כדי לאפשר המשך קיומו וביסוסו של המשק החקלאי.

3. המשק החקלאי הנ"ל הוא עיקר עיסוקי ואני מקדישה לעיבודו ופתוחו את רוב זמני.

4. זוהי העסקה הראשונה במקרקעין הנ"ל הנעשית בינינו.

5. תצהירי זה ניתן בתמיכה לבקשתי לקבוע את תוספת המס כמשק חקלאי".

(נספח ג1 שם).

27. באותו יום, 13.10.76, חתמה הנתבעת בפני עו"ד ק. על תצהיר מתנה ובו העבירה מחצית

מזכויותיה במשק לנתבע, כאשר לעניינינו חשוב סעי' 2 שבו:

"אני מעבירה לבעלי מ. פ., ללא תמורה, מחצית המשק החקלאי ב... הכולל זכויות החכירה בחלקות 29 בגוש ... ו-9 בגוש ... והכולל דירת מגורים בת 4 חדרים בה אנו מתגוררים יחד"

(נספח ג1 שם).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

הנתבע בפני עו"ד ק. על תצהיר לפיו הינו מקבל את המתנה, ובסעי' 3 לתצהיר נרשם:

**אני מצהיר כי הדירה בת 4 חדרים משמשת למגורים לאשתי, לי
ולמשפחתי בשלמות ובחטיבה אחת"**
(נספח ג1 שם).

28. ביום 29.10.76 שלחה הסוכנות מכתב לרמ"י בו מאשרת הסוכנות כי אין מצידה התנגדות
להעברת המשק הנ"ל על שם הנתבעים (נספח ו3 לתצהיר הנתבע).

אין במכתב הסוכנות התייחסות פרטנית רק לשתי החלקות המעובדות, אלא למשק כולו.

29. ביום 10.11.76 שלחה רמ"י מכתב לעו"ד ק. עם העתק לאגודת הכפר, בו ביקשה להמציא
אישור ועד המושב על הרכב כל הנחלה וחלקות 29 בגוש ... ו- 9 בגוש ... מהוות פרדס. נשאל
מה עם חלקה א' עליה בנוי הבית (נספח ה' לתצהיר הנתבע).
רמ"י ביקשה לקבל הן מעו"ד ק. והן מהאגודה הסבר על כל הנחלה אשר כללה את חלקת
המגורים וחלקות המעובדות.

30. ביום 24.11.76 השיבה אגודת הכפר לרמ"י, ובסיפא לתגובה נרשם כי לאור ההסבר הנ"ל
האגודה חוזרת על בקשתה ליתן אישור רמ"י להעברת החכירה מהמנוחים לבתם וחתנם
הנתבעים (נספח ב' לתצהיר הנתבע).

31. ביום 16.11.76 דיווח עו"ד ק. למס שבח מקרקעין על העברת המשק במתנה לנתבעים הכולל
חלקת מגורים וחלקות מעובדות:
חלקות רשומות בטאבו:
חלקה 9 בגוש ... - כ - 6 דונם פרדס שמוטי נטיעה 1961.
חלקה 29 בגוש ... - כ - 8 דונם פרדס מעורב ולנסיה ואשכוליות. נטיעה 1967.
חלקות לא רשומות בטאבו - המגרש ועליו בית המגורים ומבני משק כדלקמן: בית מגורים
של 2 יחידות דיור, 8 חדרים (בניה פשוטה מאד) כ- 210 ממ"ר משנת 1955. מבנה לול מעץ גג
אסבסט כ- 30 ממ"ר משנת 1955. כ- 7 דונם אדמת שלחין.
(נספח ד2 לתצהיר הנתבע).

32. ביום 2.12.76 שלח פקיד שומה הודעת שומה לתוספת מס לנתבעת ולעו"ד ק. לתשלום סך
1,575 ל"י הכוללים: 2 בניני מגורים ו-2 חלקות משק למטעים, זאת כחלק מעסקת מתנה
בין המנוחים לבין הנתבעת להעברת המשק על שמה הכולל 2 יחידות מגורים, של המנוחים
ושל הנתבעים וכן 2 חלקות מטעים.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

- 1 על רקע זה, יבחנו להלן טענות התובעים:
- 2 33. לטענת התובעים, תצהירי המתנה מלמדים כי המנוחים העניקו במתנה רק את החלקות
3 המעובדות והותירו בידם את חלקת המגורים. בסיכומיה מפנה התובעת לסעי' 3 בתצהיר אשר
4 לדידה מלמד על כך כי הזכויות בחלקות המעובדות הן הזכויות המועברות אל הנתבעת, ולא
5 הזכויות בחלקת המגורים והבית.
6 אני דוחה טענה זו.
7 בסעי' 1 לתצהיר מבהירים המנוחים מה כוללת המתנה: משק חקלאי הכולל בין היתר שתי
8 חלקות מעובדות, חלקה 29 וחלקה 9.
9 סעיף 2 לתצהיר מורה על העברת המשק הכולל בין היתר את החלקות המעובדות לנתבעים
10 לשם המשך קיומו וביסוסו של המשק החקלאי.
11 המנוחים דקדקו וציינו את חלקות 29 ו- 9 בתצהיר המתנה על מנת לא להותיר ספק בידי
12 כולי עלמא כי למשק שכלל את חלקת המגורים יש לצרף את החלקות המעובדות. בניגוד
13 לטענת התובעת לפיה סעי' 3 מלמד כי המנוחים התכוונו רק להקנות במתנה את החלקות
14 המעובדות, החלקות המעובדות נרשמו במסגרת חכירה, זאת בשונה כנראה מחלקת
15 המגורים. על כן ביקשו המנוחים לכלול את כל נכסיהם בנחלה במסגרת התצהיר.
16 לו רצו המנוחים, כטענת התובעים, להעניק במתנה רק את החלקות המעובדות, לא היו
17 מציינים במפורש כי הם מעבירים **משק** הכולל **בין היתר** את החלקות. ניתן היה לרשום
18 בתצהיר כי המנוחים מעבירים לנתבעים את החלקות המעובדות בלבד.
19
- 20 34. בתצהיר העברת מחצית הזכויות במתנה לנתבע מציינת הנתבעת באופן שאינו מותיר כל ספק
21 כי חלקת המגורים הינה חלק מהמתנה.
22
- 23 35. אני דוחה את טענת התובעים לפיה תצהיר המתנה היה המסמך היחיד. טענה זו אינה עולה
24 בקנה אחד עם האירועים שקדמו לתצהיר המתנה –
25 - פניית המנוח למזכירות הכפר עובר לתצהירי המתנה, שם לא הפריד בין החלקות
26 המעובדות לחלקת המגורים, וכלל את חברותו באגודה, כל הזכויות והחשבונות;
27 - תצהירי המתנה;
28 - אישור הסוכנות;
29 - אישור האגודה;
30 - דיווחי עו"ד ק. לרשויות המס על עסקת המתנה הכוללת הן את חלקה המגורים והן את
31 החלקות המעובדות;
32 - דרישת פקיד שומה מהנתבעת לתוספת מס עבור העברת חלקת המגורים והחלקות
33 המעובדות.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

- 1 36. טענות התובעים נסמכות על פרשנותם האישית מה התכוונו המנוחים בעת שחתמו על תצהיר
2 מתנה. התובעים לא ביקשו לצרף ראיות או להעיד את נציג רמ"י, הסוכנות והאגודה. גם לא
3 בהקשר של הזכויות הקיימות הרשומות למנוחים או לנתבעים.
4 יש לייחס זאת לחובת התובעים, אשר למעט טענותיהם לא הביאו כל ראיה פוזיטיבית
5 להוכחתן.
6 הנתבעים, בניגוד לתובעים, צירפו שני מסמכים של רמ"י, מיום 6.5.10 ומיום 20.4.16
7 המציינים כי חלקה 74 רשומה על שמם של הנתבעים, בשלמותה.
8
9 37. זאת ועוד.
10 ביום 6.5.10 שלחה רמ"י לעו"ד ל. אישור על מצב זכויות הנתבעים בנחלה.
11 לפי סעי' 2 לאישור:
12 - תוקפו של חוזה החכירה לגבי גוש וחלקה 29/... 9/... פג ביום 30.9.82. החוכר ביקש לחדש
13 את חוזה החכירה לתקופת חכירה נוספת והחידוש יבוצע בהתאם לנוהלי המנהל לגבי
14 חידוש יובל חכירה לנחלה;
15 - הנחלה כוללת את חלק מחלקה 12 בגוש ... לאחר פרצלציה **חלקה 74 בשלמות**.
16 (נספח א' לתצהיר הנתבע).
17 ביום 20.4.16 שלחה רמ"י לעו"ד א. אישור מצב זכויות משק בגוש ... ובחלקה 74 ב ... לפיו
18 הנתבעים רשומים אצל רמ"י כברי רשות.
19 (נספח א' לתצהיר הנתבע).
20
21 מסמכי רמ"י מהווים אסמכתא לפיה הזכויות בחלקת המגורים, חלקה 74 הינם של
22 הנתבעים.
23
24 38. טענות התובעים הן טענות בעל פה נגד המסמכים בכתב מאת רמ"י.
25 יש בכך כדי להטות את הכף לטובת הנתבעים ולאמץ את גרסתם לפיה תצהיר המתנה כלל
26 את חלקת המגורים.
27
28 39. נטל הראיה על התובעים לסתור עובדות אלו מכוח הכלל המוציא מחברו עליו הראיה. נטל
29 זה כבד במיוחד, בהתחשב בכך שהנתבעים רשומים מזה כארבעים שנה כברי רשות
30 והחוכרים של המקרקעין והתובעים מבקשים לקעקע את הרישום.
31
32 40. התובעים נמנעו מלהעיד את רמ"י, את האגודה ואת הסוכנות היהודית, הגופים אשר אישרו
33 קבלתם של הנתבעים כחברי אגודה ובעלי זכויות בנחלה. לאורך כל ההליך ובכל כתבי בי-דין
34 שצרפו אין התובעים מתייחסים לכל המסמכים המצורפים שפורטו.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

לא היתה כל מניעה מצד התובעים לפנות לאחר פטירת המנוחה ולאחר הפנייה למנהל
לאגודה לברור מעמדם של הנתבעים. אין הסבר אחר אלא כי התובעים נמנעו ביודעין מלפנות
לאגודה מחשש לקבלת תשובות שאינן לרוחם.

41. בהקשר זה העידו מטעם הנתבעים:

העד מר א. - העד הינו יליד הכפר ומתגורר בשכונת לנתבעים. בין השנים 1983 – 2005 שימש
כחבר בוועד הכפר ומתוכן משך שתי קדנציות כיו"ר הנהלת הכפר.
בתצהירו אישר העד כי הנתבעים חברים באגודה, כי ידוע שכבר בשנת 1976 העבירו המנוחים
את הזכויות בנחלה לרבות חלקת המגורים לידי הנתבעים וכי למיטב ידיעתו לא ניתן לפצל
את הנחלה בפרט שהתובעים אינם חברים באגודה.
והעד מר מ. – יליד הכפר ומתגורר מאז ועד היום בכפר. בין השנים 1974 ועד לשנת 2007
שימש חבר בוועד הכפר מתוכם שימש במשך שלוש קדנציות כיו"ר ועד הכפר.
בתצהירו אישר העד כי המנוחים העבירו בשנת 1976 את הנחלה לידי הנתבעים אשר אף
התקבלו חברים באגודה. לידיעת העד לא ניתן לפצל נחלה.
עדותו לפני היתה מפורטת ומהימנה עלי במלואה.
העדים נחקרו בשאלת מעמדם של הנתבעים וידיעתם כפי שהצהירו כי לא ניתן לפצל נחלות.
העדים חזרו על הצהרותיהם בתצהיר כי לא ניתן לפצל נחלות ותצהיר המתנה שערכו
המנוחים בשנת 1976 כלל גם את חלקת המגורים.

עדותם של שני העדים מהימנה עלי ולא נסתרה.

42. טענה נוספת של התובעים הנה, כי תצהירי המתנה עליהם חתמו המנוחים לא אומתו על ידי
עו"ד במועד חתימת המנוחים כנדרש אלא בדיעבד, ויכול שאף זויפו, ומשכך יש להורות על
בטלותם ומתוך כך על ביטול העברת זכויות המנוחים בחלקות 29 ו-9 לנתבעים אשר נרשמו.
כזכור, כתב התביעה למתן פסק דין הצהרתי הוגש במקור ביחס לחלקת המגורים בלבד
(חלקה 74).

כאמור, הנתבע צרף לתצהיר עדותו הראשית עותק של תצהיר המתנה מתיקו של עו"ד ק.,
חתום על ידי המנוחים ללא אימות עו"ד, וכן עותק נוסף מתיק המנהל בו חתימת המנוחים
מאומתת ע"י עו"ד ק..

התובעים מבקשים להסיק מכך כי הנתבעים החתימו את המנוחים על התצהיר שלא בנוכחות
עורך דין, ולאחר חתימת המנוחים הביאו את התצהיר במועד אחר לעורך הדין ק., שהוסיף
בדיעבד ובשלב מאוחר יותר את התאריך ואת אימות החתימה.
התובעים ביקשו וקיבלו רשות לתקן את כתב התביעה, ועתרו לסעד נוסף להצהיר כי גם
חלקות 29 ו-9 שייכות לעיזבון המנוחה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

- 1 הנטל להוכיח טענת תרמית וזיוף הנו נטל כבד במיוחד.
- 2 יאמר כבר, כי לאחר שנדרשתי לטענות והראיות, התרשמתי מעדויות הצדדים והעדים
- 3 מטעמם, כאשר התביעה הוגשה בשיהוי ובה למעשה עותרים התובעים לקעקע את רישומם
- 4 של הנתבעים כבעלי הזכויות בחלקות כ-40 שנים עובר להגשת התביעה - לא מצאתי כי
- 5 התובעים עמדו בנטל הכבד הנדרש ואני דוחה את טענתם.
- 6
- 7 44. הגם המצאם של מספר העתקים של תצהירי העברת הזכויות, לרבות העתק לא חתום, לרבות
- 8 העתק עם חתימת המנוחים ללא אימות עורך דין, הרי שקיים העתק חתום ומאומת.
- 9 הסעד לו עותרים התובעים לקבוע כי עו"ד ק. ז"ל היה שותף לדבר זיוף לא הוכח, הינו מרחיק
- 10 לכת ואף פוגע בזכרו של עו"ד ק. אשר לא ניתנה לו הזדמנות בחייו להתגונן כלפי האשמות
- 11 החמורות בנוגע לטוהר מידותיו. לתובעים היתה הזדמנות לברר טענתם מול עו"ד ל. שהיה
- 12 שותף לטיפול במנוחים ובנתבעים ולא עשו כן.
- 13 טענת התובעים בתביעה כיום הנה על בסיס השערות בלבד ללא כל ראיה פוזיטיבית.
- 14
- 15 45. אינני מתעלמת מכך כי על פניו קיים שוני בין חתימת המנוחה על גבי התצהיר הלא מאומת
- 16 לעומת חתימתה על גבי התצהיר המאומת בחתימת עו"ד ק. ז"ל.
- 17 כמו כן אינני מתעלמת מכך כי קיימים מספר העתקים של תצהירי מתנה.
- 18 לאחר פטירת הנוגעים בדבר – המנוחים ועו"ד ק. ז"ל, לא ניתן לקבל הסברים וכל שבידינו
- 19 לנסות ולהסיק מסקנות על יסוד הנסיבות ובוהירות המתבקשת.
- 20
- 21 46. אינני מקבלת את טענת התובעים לפיה לא ניתן היה בעת ההיא להפיק מספר העתקים לאור
- 22 העובדה כי התצהיר הודפס במכונת כתיבה ולא במחשבים ובמדפסות. על פניו, ניתן להפיק
- 23 מספר העתקים אף בהדפסה על גבי מכונת כתיבה באמצעות הנחת דפי נייר קופי בין הדפים
- 24 (ניתן להסיק שכך נהג עו"ד ק. בעניינינו, שכן ניתן לראות על גבי מסמך התצהיר החתום על
- 25 ידי המנוחים ומאומת ע"י עו"ד ק. נקודות קטנות מרובות).
- 26
- 27 47. הוראת סעיף 125 בחוק המקרקעין התשכ"ט-1969, קובעת כי רישום בפנקסים לגבי
- 28 מקרקעין מוסדרים יהווה ראיה חותכת לתכנו. על מנת לחרוג מכלל זה ידרשו הוכחות חד
- 29 משמעיות שיצביעו על אפשרות אחרת.
- 30 הגם שאין לראות בסעיף משום 'חזקה חלוטה', אלא חזקה הניתנת לסתירה (ע"א 371/85
- 31 פיליפ נ' רוזנברג ואח' (מב(1) 597, 584), בשל חשיבות המרשם, הנטל לסתירתו ולהוכחה כי
- 32 זה אינו משקף את המצב האמיתי והנכון של הזכויות, הוא נטל כבד ביותר ועל המבקש
- 33 לעשות כן לתמוך טענותיו בראיות מבוססות של ממש ובעלות משקל רב (ע"א 2576/03 וינברג
- 34 נ' האפורופוס הכללי לנכסי נפקדים (21.02.2007).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

1 התובעים לא ביקשו לבחון את החתימות, זהות החותם והמועד בו נחתמו, על ידי מומחה
2 להשוואת כתבי יד.
3 לא ניתן לדעת כיום איך נעשו הדברים בפועל במועד הרלוונטי.
4 הנטל להוכיח הטענה הנו על התובעים. כאשר נטען למעשה זיוף כלפי עוה"ד והמנוחים
5 שנפטרו, נטל ההוכחה היה כפול ומכופל, נטל שהתובעים לא עמדו בו.
6
7 עוד יש לומר – השחקנים הראשיים שנטלו חלק בתצהיר המתנה, אינם לצערנו בין החיים.
8 ההורים המנוחים, עו"ד ק. ושותפו עו"ד ל. נפטרו זה מכבר וכל שיטענו התובעים, לא ניתן
9 לאמות.
10 מכתב שנשלח מרמ"י לעו"ד ל. ביום 10.5.10 ומכתב מיום 19.10.10 ששלח עו"ד ל. לרמ"י
11 מעידים כי בעת ההיא היה עו"ד ל. בין החיים והיה עד חיוני ומשמעותי לבירור סוגיית
12 תצהיר המתנה. אלמלא השיהוי בו נקטו התובעים עד למועד הגשת התביעה, ניתן היה להעיד
13 את עו"ד ל..
14
15 49. בע"א 3546/10 משאלי נ' קליין (18.4.12) התקבל ערעור על פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי
16 אשר הורה על מחיקת רישום זכויות המערערים במקרקעין ורישום שם הבעלים הקודם.
17 הטענות לביטול עסקת המכר היו תרמית, זיוף חתימות והעדר תשלום תמורה. הערעור
18 התקבל לאחר שנמצא כי נימוקי פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי נסובו על ראיות נסיבתיות,
19 מסקנות ממסמכים להבדיל מעובדות שהוכחו, נטלי הוכחה, דיות ראיות ומתן משקל גבוה
20 לשיהוי של 20 שנים בהגשת התביעה כאשר במהלך כל אותן שנים היו המערערים רשומים
21 כבעלים בזכויות.
22 בימ"ש (כב' השופט י. עמית, בהסכמת כב' השופטים א. ריבלין וע. פוגלמן) התייחס לנטל
23 ההוכחה הגבוה הנדרש מקום בו מועלית טענת תרמית וזיוף, בפרט כאשר מועלית הטענה
24 כלפי אדם שנפטר ולא ניתן לקבל את גרסתו.
25 וכך נקבע שם:

27 "14. נטל הראיה על המשיבות כתובעות, מכוח הכלל המוציא מחברו
28 עליו הראיה.
29 נטל זה כבד במיוחד, בהתחשב בכך שהמערערים רשומים מזה כעשרים
30 שנה כבעלים של המקרקעין והמשיבות מבקשות לקעקע את הרישום.
31 הנטל על המשיבות כבד במיוחד נוכח טענת התרמית והזיוף. כפי שציין
32 בית משפט קמא בפסק דינו, הגם שהנטל הוא של מאזן הסתברויות,
33 כמקובל במשפט האזרחי, הרי שכמות הראיות ורף הראיות הנדרש לגבי
34 טענה מעין-פלילית נוסח זיוף ותרמית הוא גבוה יותר. קיימת זיקה בין
35 חומרת הטענה לעוצמת ההוכחה הנדרשת להוכחת הטענה, ומקום בו
36 מועלית טענת תרמית וזיוף, על בית המשפט לבחון את הראיות בזהירות
37 ובקפדנות...

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

...
15. המשמעות של פסק דינו של בית משפט קמא היא, כי המערערים הם נוכלים ש"גנבו" את המקרקעין מהאחים-המנוחים, וכי עורך דין יעקובוביץ' ז"ל – אשר שימש כבא כוחם של המנוחים ובני משפחתם במשך שנים רבות ואשר המשיבה עצמה סיפרה בעדותה כי "היה ידיד טוב של המשפחה" ולמד עם אביה בבית הספר היהודי ברומניה – שיתף עמם פעולה ורימה את המנוחים. כשלעצמי, הייתי נזהר עד מאוד במסקנה זו, הפוגעת בזכרו של עו"ד יעקובוביץ' שמצא את מותו בנסיבות טרגיות, ולא ניתנה לו הזדמנות להתגונן נוכח ההאשמות בנוגע לטוהר מידותיו. בחינת טענת תרמית כנגד אדם שהלך לבית עולמו ולא ניתן לשמוע את גירסתו והגנתו, צריכה אפוא להיעשות בזהירות מכופלת (ע"א 400/86 קריגר נ' קריגר, פ"ד מב(4) 505, 500 (1989)...)...

...
16. הנטל על המשיבות כבד עוד יותר בהתחשב בשיהוי בהגשת התביעה. התביעה הוגשה בסוף 2008, אך לגרסתה של המשיבה עצמה, נודע לה כבר בשנת 2003 שהחלקות כבר אינן רשומות על שם אביה ודודה המנוחים, לאחר שקיבלה לידיה את התיק בשנת 2003, מעו"ד פלדינגר שקיבל לידיו את תיקו של עו"ד יעקובוביץ' ז"ל (התיק עצמו לא הוצג על ידי המשיבה וב"כ המשיבה הצהירה לפרוטוקול כי הסיבה לכך היא שריפה שפרצה במשרדה). המשיבה טענה כי משך חמש שנים פנתה למספר עורכי דין על מנת להגיש תביעה, אך לא הביאה כל ראיה להוכחת טענה זו, שהיא "קלושה" ובלתי סבירה על פניה. קשה להלום, כי אדם היודע כי מקרקעין שבבעלותו "נגנבו" בתרמית, ישב בחיבוק ידיים חמש שנים, מבלי להגיש תלונה במשטרה ומבלי להגיש באופן מיידי תביעה להשבת המקרקעין, ולו מחשש שהמקרקעין יימכרו בינתיים לצד שלישי. לטענת המערערים, השיהוי במקרה דנן נעשה שלא בתום לב, אך גם אם אניח לזכות המשיבות כי לא כך הדבר, הרי שיש לזקוף את השיהוי לחובתן.

17. השיהוי מקבל משקל נכבד עוד יותר בהתחשב בכך שפרנציסק, בעלה של המשיבה 1 ואביה של המשיבה, נפטר כבר בשנת 1990 בעוד המשיבה עלתה לארץ בשנת 1985. כפי שהעידה המשיבה, היא נהגה לבקר את אביה ודודה מדי שנה ברומניה, וידעה כי לאביה ולדודה יש שני מגרשים בישראל. ניסיון החיים מלמד כי כאשר אדם הולך לבית עולמו, יורשיו פועלים לאיתור נכסיו ולרישומם על שם מכוח צו ירושה או צו קיום צוואה. לטעמי, אין זה סביר כי משך שמונה עשרה שנים מאז פטירתו של אביה, המשיבה לא עשתה דבר בנושא...

18. לשיהוי במקרה דנן משמעות כבדה בהיבט של הנזק הראייתי שנגרם למערערים. במהלך עשרים השנים שחלפו מעת ביצוע העסקה הלכו לבית עולמם גם האח קרול ועו"ד יעקובוביץ' ז"ל. חלוף הזמן משפיע, מטבע הדברים, על זכרונם של עדים ועל היכולת לאתר מסמכים וראיות הקשורים לביצוע העסקה. מכל מקום, עיקר הנזק הראייתי נגרם למערערים בשל השיהוי הבלתי סביר של שש שנים לאחר מותו של עו"ד יעקובוביץ' וחמש שנים מהמועד בו נודע למשיבות כי החלקות רשומות על שם המערערים ועד להגשת התביעה דכאן. ייתכן כי אילו הייתה התביעה מוגשת במועדה, ניתן היה "לפשפש" בארכיון של עו"ד יעקובוביץ' ולאתר מסמכים נוספים. ייתכן כי עו"ד שחור, שייצג את המערערים בעסקה, יכול היה ליתן עדות, מה שנבצר

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

ממנו בעת הגשת התביעה עקב הידרדרות מצבו הרפואי לעת זקנתו. כל זאת צריך לזקוף לחובתן של המשיבות.

19. נוכח טענות התרמית והשיהוי הרב בהגשת התביעה כמפורט לעיל, נקודת המוצא היא כי על המשיבות נטל כבד במיוחד להוכחת תביעתן.

המשיבות טענו לזיוף חתימות המנוחים, טענה המצריכה כאמור מידה גבוהה של ראיות, אך אפילו לא טרחו לגבות את טענתן בחוות דעת גרפולוג, מה שמתבקש לכאורה כאשר עולה טענת זיוף... "

האמור לעיל יפה גם לעניינינו.

50. על יסוד כל האמור הנני קובעת כי תצהיר המתנה כלל את שלוש החלקות: חלקת המגורים וחלקות 29 ו-9.

על יסוד תצהירי המתנה, אישור רמ"י, הסוכנות והאגודה להעברת מלוא הזכויות במשק של המנוחים לנתבעים ועל יסוד רישום החלקות המעובדות על שם הנתבעים ואישור הזכויות בחלקת המגורים על שם הנתבעים - נקבע כי במועד פטירתה של המנוחה, המשק בכללותו, חלקת המגורים והחלקות המעובדות לא היו חלק מעיזבונה של המנוחה.

פיצול הנחלה

51. לאור התוצאה אליה הגעתי, לא מצאתי מקום להידרש לטענות שהועלו בעניין פיצול הנחלה. מעבר לנדרש יאמר, כי גם לו הייתי מגיעה למסקנה אחרת בעניין החלקות המעובדות, דין התביעה לגבי חלקה 74 היה להדחות לנוכח נהלי רמ"י האוסרים פיצול נחלה וחלוקתה בין מספר ברי רשות. לעניין זה ראו (עא 7019/14 שזור - מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ נ' פרגי (16.5.18)).

52. התובעים כאמור נמנעו מלהעיד את רמ"י והאגודה. מטעם הנתבעים הובאו לעדות עדים ששימשו בזמנים שונים יו"ר אגודת הכפר. שניהם העידו כי לא ניתן לפצל נחלה בין חלקת המגורים לבין החלקות המעובדות. אמנם העד ... אישר כי בשנת 1962 נמכרו למנוחים רק השטחים החקלאיים ובנה"ז פ. נותרו עם חלקת הבית בלבד, אלא שלצד זאת טען כי היה זה מקרה חריג ויחיד (פרו' עמ' 45, שו' 23-25). התובעים לא גיבו טענתם במסמכים, לא הונח כיצד נהגה רמ"י בשנת 1962 בנוגע לנחלות שהוקצו ליוצאי השואה, ומכל מקום התובעים לא הוכיחו כי הדבר ניתן במועד העברת הזכויות.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

צוואות המנוחה

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
 - 29
 - 30
 - 31
53. התובעים האריכו טיעוניהם בנוגע לצוואות, חרף העובדה כי בסופו של יום פנתה התובעת מיד ובסמוך למועד פטירתה של המנוחה לרשם לענייני ירושה והגישה בקשה למתן צו ירושה. צו ירושה ניתן בהעדר התנגדות ביום 27.4.10, כחודשיים לאחר פטירת המנוחה.
54. הצדדים לא ביקשו לקיים אף לא אחת מהצוואות עליהן חתמה המנוחה.
55. מהצוואות עצמן, ביטולן על ידי המנוחה ואופן הביטול, כמו גם מחקירות הצדדים התחושה היא כי הצדדים ובני משפחה קרובים נוספים דנו והיו מעורבים פעילים בכל הנוגע לעיזבון המנוחה עוד בחייה, ועשו מאמצים להשפיע בצורה כזו או אחרת על המנוחה.
- כך למשל:
- מעדות עו"ד ק. בנה של התובעת עולה, כי התובעת, אשתו של התובע ואחותו אף היא עו"ד במקצועה, הסיעו את המנוחה לעו"ד ע. לצורך חתימת הצוואה מיום 27.5.08. הנתבעים היו אמורים להצטרף וביטלו ברגע האחרון. לעדות, המנוחה ביקשה ממנו לחלק העתקים מהצוואה לילדיה מספר ימים לפני חתימת הצוואה.
- עוד העיד כי פנה לעו"ד ע. עורך הצוואה שהיה חבר וביקש ממנו העתק הצוואה החתומה, לבקשת המנוחה, וזו ניתנה לו. (פרוטוקול 19.12.18 עמ' 14).
- מר ק. העיד כי הנתבעים הפעילו לחצים על המנוחה "לחתום שוב ושוב על צוואות" וכיוון לצוואה מיום 2.6.09 אשר בוטלה על ידי המנוחה. לצד זאת אישר כי שלושת הילדים והמנוחה חתומים על הסכמים בעניין עיזבון המנוחה (פרוטוקול שם, עמ' 26).
- התובעת בעדותה אישרה כי ביטול הצוואות חתום בחתימת אמה המנוחה (פרוטוקול מיום 19.12.18, עמ' 31).
- מעדותה עולה כי לאחר הצוואה מיום 2.6.09 אמה המנוחה היתה מאוד נסערת, לקחו אותה לחתום על הצוואה בשעת לילה. לעדותה המנוחה היתה צלולה לחלוטין וחכמה ביותר. הבינה שהנתבעים הולילו אותה שולל.
- התובעת הודתה כי לאחר מכן נחתם המסמך כצוואה בכתב יד על ידי המנוחה ושלושת הילדים.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

למרות שהתובעת העידה כי אשתו של התובע היא זו שכתבה את מסמך הצוואה לכאורה מיום 13.8.09 וכל הילדים נכחו וחתמו (פרוטוקול שם, עמ' 32-33), התובעת הכחישה כי היא והתובע היו אחראים לתוכן הצוואה (פרוטוקול, עמ' 34). המנוחה ביטלה את המסמך לאחר מכן (פרוטוקול שם, עמ' 33).

- התובע בעדותו ביקש להדגיש כי לא היה מעורב בכל הנוגע לצוואות וההסכמים, לא היה נוכח, חתם כלאחר יד כשהתבקש. כלשונו "כל הזמן ניסיתי להתעלם מזה. בתת מודע לא רציתי לדעת מזה בכלל" (פרוטוקול מיום 11.6.19, עמ' 42). כאשר נשאל אם התלווה לאמו במועד עריכת הצוואה מיום 27.5.08 השיב ב"לא זוכר". לא זכר אם נסע, לא זכר שנסעו בכלל. לצד זאת מחקירתו עולה כי הוא זה שהסיע את האם והתובעת לעו"ד ע. וכי "בהחלט יכול להיות" שקיבל לידיו עותק של הצוואה לפני שנחתמה (פרוטוקול שם).

התובע אישר כי אשתו היתה מעורבת בכל הצוואות (פרוטוקול שם, עמ' 43 שורות 2-6), כי היא זו שכתבה את הצוואה מיום 13.8.09 (פרוטוקול, עמ' 44 שורות 7-8). התובע השיב לשאלת בית משפט כי כל הזמן רצה להתפשר ולא הגיש תביעה כי ביקש שלום בין האחים וכי הגשת תביעה נראתה לו "קצת דרסטי" (פרוטוקול, שם).

- הנתבע העיד בכל הנוגע לנסיבות עריכת הצוואות וההסכמים, כי נבהל מהצוואה מיום 27.5.08, הוא ואשתו פנו לעו"ד ויעצו להם לערוך צוואה נגדית. כלשונו – "הבאנו עו"ד מהכפר ועדים וחמותי חתמה עליה. זה היה פינג פונג, הלוך חזור, הם עשו אנחנו עשינו" (פרוטוקול 11.6.19, עמק 54 שורות 24-33).

- העד מר א. היה עד לצוואה מיום 2.6.09. בחקירתו העיד כי אמר לעו"ד שהחתים אותו כי האמור בצוואה לא ריאלי, כי הנחלה עברה כבר בשנת 1976. נאמר לו שיודעים שהנחלה שייכת לנתבעים אלא שהאחים האחרים רוצים זאת. להתרשמותו המנוחה היתה לחוצה ולא ידעה מה לעשות ואמרה "נעשה עוד צוואה" (פרוטוקול מיום 11.6.19, עמ' 46 שורות 2-9). לדבריו: "באותו מעמד היה אולי א., ידעתי שזה חתימה רק כדי להרגיע בין המשפחות, זה הכל. ה. היתה לחוצה. ידעתי שכמה שבועות לפני כן החתימו אותה אחד מהאחים, כבר אז ידעתי את זה, והיא לא רצתה שיהיה ריב בין האחים, ושהבת תבוא לבקר אותה אז היא חתמה לה, ומ. וא. זה להם אז שיהיה גם להם. זה מה שידעתי שחתמתי. היתה אסיפת חברים והנחלה כבר עברה במנהל וזה לא היה מעשי. אמרתי ואמרו לי שזה בשביל שלום בית שה. תהיה רגועה". (שם, שורות 12-16, ובהמשך עמ' 47).

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

56. התחושה העולה מעיון ברצף הצוואות וביטולן על ידי המנוחה בסמוך ובהסכמים בנוגע לעיזבון עליהם הוחתמה המנוחה, קשה. המנוחה נדרשה על ידי ילדיה או מי מבני משפחתם הגרעינית במקומם לערוך הסכמים עם הצדדים בנוגע לעיזבונה לאחר 120, בחייה, בגיל 92. מחקירות הצדדים והעדים התרשמתי כי התובעים והנתבעים, ילדיה של התובעת, בנם של הנתבעים ואשתו של התובע – כולם היו מעורבים וניסו, כל אחד בדרכו, להשפיע על המנוחה לצוות. התובעת, אשר זעקה בחקירתה כי הנתבעים הכריחו את התובעים לדבר על עיזבון המנוחה בחייה, באותה נשימה הודתה כי גם היא והתובע רצו לערוך את ההסכמים בנוגע לירושה. התובעת לא ידעה לענות לשאלה מדוע, אם כפי שטוענת הנתבעים הם אלו שגררו את המנוחה לערוך צוואות והסכמים, לא ביקשה מהנתבעים לחדול ובפועל שיתפה פעולה.

ש. כזו ישיבה כמו שהייתה ב-03.08 את וי... ונ. כמה ישיבות כאלה עשיתם?
ת. המון פעמים, כי באנו פעמיים שלוש בשבוע לבקר את אמא ואת אחותי.
ש. ודיברתם על הצוואות?
ת. לא רצינו כי חסנו על אמא. אך ח. הבן של אחותי, אחותי הייתה צינור, היא חולה, אולי איימו עליה, אולי היא פחדה, הם לחצו בלי סוף כדי לקבל את הבית, הבית זה הלב והורי לא היו נותנים את ביתם לאף אחד, הם היו בני 60, 65.
ש. בפגישות האלה לא דיברתם על הירושה?
ת. לא דיברנו. הם הכריחו אותנו. אנחנו רצינו בצורה נעימה.
ש. הם הכריחו אתכם לכתוב ניירות בנוגע לירושה?
ת. הם לא הכריחו אנחנו רצינו כי זה הטריף את אמא.
ש. למה שיתפת עם זה פעולה? אם זה היה קשה כל כך לאמא למה שיתפת עם זה פעולה?
ת. אי אפשר להגיד ששיתפתי פעולה. רציתי שלאמא יהיה טוב.
ש. למה לא אמרת להם להפסיק לדבר על זה אני לא חותמת על שום דבר?
ת. (שותקת) את רואה שאמא התעשתה והלכה וביטלה את זה.... אנו 3 ילדים. אני הייתי הבת הבכורה, אח שלי 'בן יחיד' (בהברה אשכנזית). איך אפשר לנשל 3 ילדים מירושה?"

(פרוטוקול מיום 19.12.18, עמ' 36 שורות 8-22, הדגשות לא במקור).

57. עולה תחושה קשה כי המנוחה לא תמיד יכלה לעמוד בלחצים. משכך ערכה צוואה בהתאם לרצון הפונה אליה, ובהזדמנות הראשונה לאחר מכן ביטלה את אותה הצוואה. לא בכדי אף אחד מילדי המנוחה לא ביקש לקיים איזו מהצוואות שערכה המנוחה. כל הצדדים המעורבים הבינו היטב כי אין בכל אחת מהצוואות כדי לבטא את רצון המנוחה.

58. לאחר שנדרשתי לטענות הצדדים ומתוך כלל הנסיבות לא מצאתי שיש בצוואות כדי ללמד, להעלות או להוריד ממסקנותיי בהליך, ומשכך לא מצאתי להידרש לתוכן הצוואות במסגרת הדיונית שלפני.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 52933-03-16 ק. ואח' נ' פ. ואח'
תמ"ש 52891-03-16

תיק חיצוני:

59. יוער, כי נסיבות עריכת הצוואות וההסכמים בנוגע לעיזבון המנוחה, והתנהלות כל הצדדים המעורבים, כעולה מהעדויות שנשמעו לפני, יכולה לשפוך אור בשאלה מדוע המנוחה והנתבעים ולא גילו לתובעים את דבר העברת הזכויות במשק לידם בשנת 1976 – מתוך חשש. מכל מקום, לא היתה מוטלת עליהם חובה לגלות.

סוף דבר

60. התביעה למתן פסק דין הצהרתי – נדחית.

61. מתוך שכך נדחית גם התביעה הכספית לקבלת דמי שימוש ראויים.

62. התובעים ישלמו לנתבעים, ביחד ולחוד, הוצאות ההליכים ושכ"ט עו"ד בסכום כולל של 50,000 ₪. הסכום ישא הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד התשלום בפועל.

פסק הדין ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים.

המזכירות תמציא לצדדים ותסגור התיק.

ניתן היום, כ"ט חשוון תשפ"א, 16 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.

עידית בן-דב ג'וליאן, שופטת